

ZESTAW ĆWICZEŃ PRZYGOTOWUJĄCYCH DO SPRAWDZIANU
(CZASOWNIK I RZECZOWNIK) KL. IV

Grzegorz Bartosz

1. Znajdź w poniższym tekście 2 czasowniki i 2 rzeczowniki. Wpisz je w odpowiednie rubryki tabelki.

We wrześniu pojechaliśmy na wycieczkę, żeby przemierzyć górzyste okolice Bystrzycy. Była to nagroda za to, że świetnie przygotowaliśmy się do konkursu przyrodniczego i zajęliśmy w nim pierwsze miejsce.

rzeczowniki	czasowniki
Wycieczka górzyste	pojechaliśmy przemierzyć

2. Uzupełnij przysłowia i frazeologizmy właściwymi czasownikami.

*Niedaleko pada jabłko od jabłoni.
Czego się Jaś nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał.
Bez pracy nie ma kołaczy.
Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
Gdyby kózka nie skakała toby nóżki nie złamała.
Kto mieczem wojuje, od miecza ginie.
Nie chwal dnia przed zachodem słońca.
Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni.
Czas jest najlepszym lekarzem.
Zapomniał wół, jak cielęciem był.
Muszę wypić piwo, którego sobie nawarzyłem.
Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada.*

3. **Uzupełnij zdanie** dowolnym czasownikiem i napisz jakiego czasu użyłeś.

Niektórzy uczniowie z naszej klasy biegają podczas przerwy.

4. **Utwórz bezokoliczniki** od podanych form osobowych.

Wzór: grzebie – grzebać

krzyczę – krzycheć przeglądają – przeglądać
marzyłyście – marzyć

5. **Utwórz** następujące **formy** czasownika od podanych bezokoliczników.

Wzór: grać (1.os.I.m. cz. teraźniejszy) – gram

nauczyć (3.os. L.p. cz. przyszły) - nauczyć

bawić się (2.os. L.m. cz. przeszły r. męskoos.) - bawiliście się

6. Uzupełnij luki w zdaniach.

Narzędnik jest 5. przypadkiem i odpowiada na pytania z kim? Z czym?. Celownik jest w kolejności 3 przypadkiem i odpowiada na pytania Komu? Czemu? .

7. Określ rodzaj podanych rzeczowników.

Wzór: grzyb – r. męski

mistrzowie – r. męskoosobowy

rzeka – r. żeński

malarz – r. męski

krzesło - r. nijaki

rzodkiewki - r. niemęskoosobowy

8. Utwórz formę Narzędnika liczby pojedynczej rzeczownika *dziewczyna*.

dziewczyną

9. Określ formę (nazwij przypadek, liczbę i rodzaj) rzeczownika *chłopcom*.

Nazwa przypadku	Liczba	rodzaj
celownik	mnoga	męskoosobowy

10. Zaznacz krzyżykiem P, jeśli zdanie jest prawdziwe lub F, jeśli zdanie jest fałszywe.

1. Rz nie piszemy po spółgłoskach.	P	F X
2. Wyraz zegarmistrz jest niepoprawnie zapisany, bo rz nie wymienia się na r.	P	F X
3. W wyrazie żołnierz zastosowano tę samą zasadę pisowni, co w wyrazie rycerz.	P X	F

Na koniec poćwicz odmianę.

I. Odmień przez przypadki rzeczownik grzebień w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej.

Nazwa przypadku	Liczba pojedyncza	mnoga
Mianownik	grzebień	grzebienie
Dopełniacz	grzebień	grzebień
Celownik	Grzebieniowi	Grzebieniom
Biernik	Grzebień	grzebienie
Narzędnik	Grzebieniem	Grzebieniami
Miejscownik	Grzebieniu	Grzebieniach
Wołacz	Grzebieniu	Grzebienie

II. Odmień przez osoby czasownik przespać we wszystkich czasach, liczbach i rodzajach.

CZAS PRZESZŁY			
LICZBA POJEDYNCZA (wszystkie rodzaje)		LICZBA MNOGA (w obu rodzajach)	
1.	Spałem	1.	Spaliśmy
2.	Spałeś	2.	spaliście
3.	Spało	3.	spali
CZAS TERAŹNIEJSZY			
LICZBA POJEDYNCZA		LICZBA MNOGA	
1.	śpie	1.	śpimy
2.	śpisz	2.	śpicie
3.	śni	3.	śnią
CZAS PRZYSZŁY			
LICZBA POJEDYNCZA		LICZBA MNOGA	
1.	Będę spał	1.	Będziemy Spać
2.	Będiesz spał	2.	Będziecie Spać
3.	Będzie spał	3.	Będą Spać